

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 30. apríla 2009 (06.05)
(OR. en)**

8986/09

**EDUC 70
SOC 269
COMPET 226**

SPRÁVA

Od: COREPER

Komu: Rada

Č. predch. dok.: 8747/09 EDUC 64 SOC 249 COMPET 205

Predmet: Zlepšenie partnerstiev medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a sociálnymi partnermi, vrátane zamestnávateľov, v kontexte celoživotného vzdelávania

- prijatie záverov Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady

[verejná diskusia podľa článku 8 ods. 3 rokovacieho poriadku Rady (na návrh predsedníctva)]

Prípravné orgány Rady pripravili súbor návrhov záverov o uvedenej téme. Znenie uvedené v prílohe je pre delegácie prijateľné, podlieha parlamentnej výhrade preskúmania iba zo strany delegácie DK a výhrade preskúmania zo strany Komisie (pozri poznámku pod čiarou č. 1).

Rada sa vyzýva, aby znenie prijala na svojom zasadnutí 11. – 12. mája 2009.

**Závery Rady a zástupcov vlád
členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, z 12. mája 2009
o zlepšení partnerstiev medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a sociálnymi
partnermi, vrátane zamestnávateľov, v kontexte celoživotného vzdelávania¹**

Rada a zástupcovia vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady,

SO ZRETEĽOM NA:

1. politickú situáciu v súvislosti s týmito otázkami, ako sa uvádza v prílohe týchto záverov, a výsledky konferencie o podpore partnerstiev medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a zamestnávateľmi, ktorá sa uskutočnila 6. – 7. apríla 2009 v Prahe,
2. zložité globálne hospodárske prostredie, ktoré okrem súčasných problémov finančného systému a nedávneho hospodárskeho poklesu stavia pred Európou základnú výzvu, ktorou je rozvoj jej ekonomickej prosperity v súdržnom a stabilnom sociálnom prostredí na pozadí nepriaznivého demografického rozvoja, rýchlo sa meniacich informačných a komunikačných technológií a naliehavej potreby chrániť životné prostredie,

¹ Výhrada preskúmania Komisie týkajúca sa názvu.

UVEDOMUJÚC SI, ŽE:

1. vzdelanie je pravou hodnotou a kľúčom, ktorý jednotlivcom umožňuje naplno využívať svoj potenciál a dosiahnuť osobné naplnenie vo všetkých aspektoch života. Zohráva kľúčovú úlohu v duševnom, mravnom, sociálnom a telesnom rozvoji a v rozvoji tvorivosti a presadzovaním základných spoločenských a občianskych hodnôt, ako sú rovnosť, tolerancia, rešpekt a aktívne občianstvo, vo veľkej miere prispieva k posilňovaniu sociálnej súdržnosti.
2. škála úloh, ktoré plní vzdelávanie a odborná príprava, je široká, dôležitá časť úlohy vzdelávania pri posilňovaní sociálnej súdržnosti však spočíva v jeho schopnosti vybaviť ľudí vedomosťami, zručnosťami, spôsobilosťami a postojmi, ktoré potrebujú na to, aby sa dostali na trh práce a udržali sa na ňom. Začlenenie do sveta práce ponúka jednotlivcom príležitosť získať plnoprávne postavenie v spoločnosti, čo prispieva k ich sociálnemu začleneniu, aktívnemu občianstvu a osobnému naplneniu.
3. vzhľadom na zlepšenie zamestnateľnosti bude schopnosť európskych systémov vzdelávania a odbornej prípravy zabezpečiť ponuku vysoko kvalifikovaných ľudí, ktorí zvládajú požiadavky dnešného sveta práce a prispievajú k inovácii ako zamestnanci aj ako podnikatelia, rozhodujúca, ak si má Európa zachovať a zvýšiť svoje konkurenčné postavenie v celosvetovej ekonomike.

DOMNIEVAJÚ SA PRETO, ŽE:

1. zamestnávateelia zohrávajú dôležitú úlohu pri určovaní vedomostí, zručností a spôsobilostí, ktoré sú potrebné v pracovnom živote, keďže trh práce stále viac a viac charakterizujú rýchle zmeny. Na účely zvýšenia zamestnateľnosti a podnikateľského potenciálu všetkých žiakov by sa mala ďalej rozvíjať komunikácia a aktívna spolupráca medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy na jednej strane a zamestnávateľmi na strane druhej. Dôležité je, aby sa do tohto procesu zapojili zamestnávateelia zo všetkých sektorov – súkromného, verejného a dobrovoľníckeho.

Týmto spôsobom by sa v procese celoživotného vzdelávania mohli využiť poznatky a skúsenosti zamestnávateľov o zručnostiach a spôsobilostiach s cieľom pomôcť každému jednotlivcovi získať poznatky, zručnosti a spôsobilosti a pozitívny postoj k práci, ktoré podporia jeho možnosti nájsť si vhodnú prácu alebo začať podnikat'. Rovnako sa týmto spôsobom zvýšia vyhliadky zamestnávateľov na nájdenie vhodne kvalifikovaných zamestnancov a zabezpečenie toho, aby zručnosti zamestnancov držali krok s dobou.

2. konkurencieschopnosť a rast európskeho hospodárstva by sa mohla zlepšiť aj využitím znalostného trojuholníka, najmä rozvojom partnerstiev medzi zamestnávateľmi a vzdelávacími a výskumnými inštitúciami zameraných na podporu inovácií a zabezpečenie ich prenesenia do praxe.

ZDÔRAZŇUJÚ, ŽE:

1. hoci niektoré úrovne vzdelávania a odbornej prípravy môžu byť vhodnejšie na typy iniciatív navrhnuté v týchto záveroch ako iné úrovne, mali by sa inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých úrovniach – od škôl cez inštitúcie odborného a vysokoškolského vzdelávania a vzdelávania dospelých – usilovať v primeranej miere o väčšiu otvorenosť a schopnosť reagovať na podnety širšieho sveta a aktívne komunikovať s ďalšími partnermi v rámci spoločnosti.
2. existujúce vnútroštátne modely pre konzultácie so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami a sociálnymi partnermi sú veľmi cenné pre pokračujúci rozvoj vzdelávania v jeho úlohe pripraviť našich občanov na výzvy života v 21. storočí. Pri plnom uznávaní tejto skutočnosti by sa malo tiež zdôrazniť, že partnerstvá medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a zamestnávateľmi zohrávajú osobitnú úlohu pri podpore zamestnatel'nosti žiakov, podnikateľského potenciálu a oboznámenosti so svetom práce.
3. partnerstvá založené na dôvere a dialógu môžu byť vzájomne prínosné pre všetky zúčastnené strany. Na jednej strane môže väčšia informovanosť o trendoch na trhu práce prispieť k tomu, že učebná látka bude citlivejšie reagovať na budúce potreby a zvyšovať motiváciu študentov prostredníctvom poskytovania jasného kontextu pre učenie. Na druhej strane môže spolupráca s inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy pomôcť zachovať alebo podporiť väčšiu informovanosť o kultúrnych, etických, sociálnych a environmentálnych otázkach v rámci sveta podnikania. Takáto spolupráca môže konkrétnejšie pomôcť zamestnávateľom aj plniť stále nevyhnutnejšiu úlohu v rámci aktualizácie zručností a zabezpečovania odborného rozvoja svojich pracovníkov.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY:

1. pri vypracúvaní a vykonávaní politiky vzdelávania a odbornej prípravy zvažovali potreby spoločnosti a trhu práce s prihliadnutím na situáciu, ktorá existuje na lokálnom, regionálnom, národnom a európskom trhu práce, ako aj na akékoľvek zmeny, ktoré sa na nich očakávajú.
2. aktívne podporovali vytváranie platforiem vzájomného dialógu medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a zamestnávateľmi a inými príslušnými zainteresovanými subjektami na národnej a regionálnej úrovni, a podľa potreby aj procesov, prostredníctvom ktorých sa v riadení a správe odborného vzdelávania a odbornej prípravy (OVP) alebo inštitúcií vzdelávania tretieho stupňa môžu využiť cenné informácie, ktoré môžu poskytnúť zamestnávatelia a iné príslušné zainteresované subjekty. Cieľmi takejto spolupráce by mala byť podpora stavu, v ktorom:
 - a) poskytovanie vzdelávania a kurzov odbornej prípravy na úrovni odborného vzdelávania a odbornej prípravy (OVP), na úrovni vysokoškolského vzdelávania a vzdelávania dospelých zohľadňuje potreby trhu práce a zároveň sa v rámci systémov zabezpečovania kvality pre vzdelávanie viac zohľadňuje relevantnosť študijných programov pre trh práce;
 - b) teoretický obsah vzdelávania v čo najväčšej možnej miere dopĺňa praktická zložka prispôbená potrebám trhu práce a zároveň by sa pri vymedzovaní výsledkov vzdelávania, a ak je to vhodné, obsahu učebných osnov alebo kurzov, mohlo viac prihliadať na názory zamestnávateľov a iných príslušných zainteresovaných subjektov;
 - c) sa v inštitúciách vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých úrovniach venuje dostatočná pozornosť potenciálu nových pedagogických nástrojov a technológií, ako aj získavaniu prierezových kľúčových kompetencií, ktoré sú užitočné v pracovnom živote, ako napríklad komunikačné a organizačné schopnosti, schopnosť spolupracovať s inými, riešiť problémy, posúdiť riziko a rozhodovať.

- d) ľudia získavajú skúsenosti, zručnosti, spôsobilosti a postoje potrebné na privítanie zmeny ako príležitosti a na to, aby boli prístupní novým myšlienkam v kultúrnej rozmanitej znalostnej spoločnosti aj schopní nové myšlienky prinášať a zároveň sa na všetkých úrovniach vzdelávania vytvorí priaznivé prostredie pre rozvoj zmyslu pre iniciatívu a podnikavosti na všetkých úrovniach výučby;
 - e) sa poskytujú kvalitné informačno–poradenské služby o celoživotnom vzdelávaní, ktoré sú osobitne dôležité v čase výberu druhu vzdelania alebo profesionálnej kariéry;
3. riešili všetky neopodstatnené prekážky, ktoré môžu stáť v ceste rozvoja takýchto partnerstiev spolupráce, či už v právnych predpisoch, administratívnych pravidlách, stimulačných a hodnotiacich systémoch a praxi, najmä pri podporovaní rôznych foriem mobility medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a pracoviskami. Konkrétnejšie:
- a) zamestnávateľia a odborníci by sa mali nabádať k tomu, aby sa aktívnejšie podieľali na príprave aj na vykonávaní vzdelávacích programov a programov odbornej prípravy zameraných na prípravu ľudí na pracovný život;
 - b) študenti aj pedagogickí pracovníci by mali mať možnosť navštevovať pracoviská a možnosti rôznych druhov zaradenia a spolupráce za účasti zamestnávateľov vo všetkých sektoroch a v celej škále rôznych pracovných prostredí;
 - c) priama skúsenosť z pracoviska tohto druhu by mala byť k dispozícii nielen na miestnej alebo vnútroštátnej úrovni ale aj v zahraničí. Mobilita, ktorá zahŕňa praktické skúsenosti zo zahraničia, prispieva k rozvoju nielen odbornej spôsobilosti, ale aj k rozvíjaniu znalostí cudzích jazykov a komunikačných, sociálnych a medzikultúrnych spôsobilostí.

4. pri plnom dodržiavaní právnych predpisov a praxe členských štátov zväžili vytváranie stimulov zameraných na povzbudenie zamestnávateľov a iných príslušných zainteresovaných subjektov, aby poskytovali odbornú, finančnú a materiálnu podporu inštitúciám vzdelávania a odbornej prípravy alebo priamu podporu žiakom alebo študentom, najmä v oblastiach, v ktorých je nedostatok pracovníkov s vhodnými zručnosťami. V tomto ohľade by rozvoj partnerstiev s inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy mohol patriť do rámca stratégií spoločností v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov.
5. podporili úzku spoluprácu so zamestnávateľmi a inými príslušnými zainteresovanými subjektami na systémovej úrovni hlavne vzhľadom na:
 - a) uznávanie výsledkov štúdia vo formálnom, neformálnom a informálnom prostredí a rozvoj kvalifikačných rámcov;
 - b) tvorbu a zdokonaľovanie prognóz ekonomického vývoja a vývoja na trhu práce zameraných najmä na trendy v požiadavkách na zručnosti a ľudské zdroje na národnej a regionálnej úrovni;
 - c) uplatňovanie spoločných európskych nástrojov (najmä odporúčania o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie, európskeho kvalifikačného rámca, spoločných zásad uznávania predchádzajúceho vzdelania, systémov kreditov a nástrojov zabezpečenia kvality) a vykonávanie vnútroštátnych stratégií celoživotného vzdelávania;
 - d) rozvoj cielených modelov spolupráce medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy pre dospelých a zamestnávateľmi, zameraných na pomoc osobám s nízkou kvalifikáciou v rámci udržateľnej zamestnanosti prostredníctvom celoživotného vzdelávania.
6. v súlade s národnými prioritami zväžili využívanie finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov na podporu partnerstiev medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a zamestnávateľmi.

VYZÝVAJÚ KOMISIU, aby:

1. ďalej rozvíjala fórum „Univerzity – podniky“, ako fyzickú aj virtuálnu platformu na európskej úrovni na dialóg medzi rôznymi zainteresovanými stranami, aby počítala s jeho rozšírením tak, aby zahŕňalo aj ostatné úrovne vzdelávania a odbornej prípravy, zainteresované strany z krajín mimo EÚ a konkrétne odvetvia v rámci vysokoškolského vzdelávania, aby rozširovala výsledky týchto platforiem a uľahčovala prístup k príkladom osvedčených postupov a ich výmenu.
2. uľahčovala cezhraničné kontakty medzi národnými a/alebo regionálnymi platformami, ktoré by sa mohli zriadiť na účely lepšej spolupráce medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a zamestnávateľmi, aby sa vytvorili synergie a podporila výmena osvedčených postupov a vzájomné učenie sa.
3. v rámci programu celoživotného vzdelávania zabezpečila, aby:
 - a) podľa potreby priority jednotlivých programov pomáhali rozvíjať všetky druhy partnerstva medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a zamestnávateľmi, aby vzdelávanie a odborná príprava členských štátoch citlivejšie reagovali na potreby trhu práce;
 - b) akékoľvek návrhy na zmeny tohto programu, najmä s ohľadom na jeho revíziu v roku 2013, zohľadnili cieľ, ktorými sú podpora a posilňovanie partnerstiev medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a zamestnávateľmi a zvyšovanie počtu pracovných miest a učňovských miest;
 - c) sa prostredníctvom cielených informačných kampaní zvyšovala informovanosť medzi všetkými zainteresovanými stranami – zamestnávateľmi, inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a samotnými žiakmi/študentmi – o príležitostiach mobility, najmä v oblasti pracovných miest a učňovských miest.

4. v záujme zvýšenia počtu aj kvality mobility žiakov v rámci odborného vzdelávania a odbornej prípravy v rámci Európy podporovala iniciatívy zamerané na budovanie partnerstiev s cieľom určiť a prekonať hlavné prekážky mobility učňov a mladých ľudí na začiatku OVP.
5. sa využitím otvorenej metódy koordinácie zamerala na výmenu informácií a osvedčených postupov v oblasti partnerstiev medzi inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy a zamestnávateľmi a šírila výsledky relevantným zainteresovaným stranám a širšej verejnosti.
6. zlepšila predvídanie potrieb trhu práce a potrebných zručností najmä prostredníctvom odborných znalostí Európskeho strediska pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop) pri príprave prognóz ekonomického vývoja a vývoja trhu práce, ako aj pri zostavovaní prognóz týkajúcich sa požiadaviek na zručnosti a spôsobilosti na európskom trhu práce a aby v tomto kontexte vykonávala ostatné relevantné odporúčania iniciatívy „Nové zručnosti pre nové pracovné miesta“.
7. účinnejšie zabezpečila informovanosť zamestnávateľov o existujúcich politických nástrojoch, nástrojoch partnerstva a mobility a rámcov pre spoluprácu, ako je odporúčanie o kľúčových kompetenciách, európsky kvalifikačný rámec (EQF), Európsky systém kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET) a európsky referenčný rámec zabezpečenia kvality (EQARF).

1. Strategický cieľ stanovený pre Európsku úniu na zasadnutí Európskej rady v Lisabone 23. a 24. marca 2000;
2. Správa Rady pre vzdelávanie z 12. februára 2001 predložená Európskej rade na jej zasadnutí v Štokholme 23. a 24. marca 2001 o konkrétnych cieľoch systémov vzdelávania a odbornej prípravy do budúcnosti²;
3. Závery Rady z 11. a 12. mája 2009 o strategickom rámci európskej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy (ET 2020)³;
4. Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa stretli na zasadnutí Rady, o mobilizácii európskeho intelektuálneho potenciálu: ako môže vysokoškolské vzdelávanie plnohodnotne prispieť k lisabonskej stratégii⁴, a uznesenie Rady z 23. novembra 2007 o modernizácii univerzít pre konkurencieschopnosť Európy v globálnej znalostnej ekonomike;
5. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o účinnosti a spravodlivosti vo vzdelávaní a odbornej príprave z 15. novembra 2006⁵;
6. Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1720/2006/ES z 15. novembra 2006, ktorým sa ustanovuje akčný program v oblasti celoživotného vzdelávania⁶;

² Dokument 5980/01.

³ Dokument 8984/09.

⁴ Ú. v. EÚ C 292, 24.11.2005.

⁵ Ú. v. EÚ C 298, 8.12.2006, bod 8 a 10 vo „VYHLASUJÚ, že“.

⁶ Ú. v. EÚ L 327, 24.11.2006.

7. Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie⁷;
8. Uznesenie Rady z 15. novembra 2007 o nových zručnostiach pre nové pracovné miesta⁸;
9. Odporúčanie Európskeho Parlamentu a Rady z 23. apríla 2008 o vytvorení európskeho kvalifikačného rámca pre celoživotné vzdelávanie⁹;
10. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, z 22. mája 2008, o podpore tvorivosti a inovácie prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy¹⁰;
11. Závery Rady z 22. mája 2008 o vzdelávaní dospelých¹¹;
12. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o budúcich prioritách posilnenej európskej spolupráce v odbornom vzdelávaní a príprave¹² z 21. novembra 2008;
13. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady z 21. novembra 2008 o príprave mladých ľudí na 21. storočie: agenda pre európsku spoluprácu v školstve¹³;

⁷ Ú. v. EÚ L 394, 30.12.2006.

⁸ Ú. v. EÚ C 290, 4.12.2007.

⁹ Ú. v. EÚ C 111, 6.5.2008.

¹⁰ Ú. v. EÚ C 141, 7.6.2008.

¹¹ Ú. v. EÚ C 140, 6.6.2008.

¹² Ú. v. EÚ C 18, 24.1.2009.

¹³ Ú. v. EÚ C 319, 13.12.2008.

14. Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, z 21. novembra 2008 o lepšom začlenení poradenstva do stratégií celoživotného vzdelávania¹⁴;
15. Uznesenie Rady z 21. novembra 2008 o európskej stratégii pre viacjazyčnosť¹⁵;
16. Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady 21. novembra 2008 o mobilite mladých¹⁶;
17. Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET)¹⁷;
18. Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady o vytvorení európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy¹⁸;
19. Oznámenie Komisie *Podpora podnikateľských paradigiem prostredníctvom vzdelávania a učenia* z februára 2006 zamerané na zvyšovanie informovanosti o význame zahrnutia vzdelávania v oblasti súkromného podnikania do všetkých stupňov všeobecného vzdelávania¹⁹.

¹⁴ Ú. v. EÚ C 319, 13.12.2008.

¹⁵ Ú. v. EÚ C 320, 16.12.2008.

¹⁶ Ú. v. EÚ C 320, 16.12.2008.

¹⁷ Prijatie 11. – 12. mája 2009.

¹⁸ Prijatie 11. – 12. mája 2009.

¹⁹ Dokument 6505/06 – bez toho, aby bola dotknutá pozícia Rady k tomuto zneniu.

20. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – *Nové zručnosti pre nové pracovné miesta – Predvídanie a zosúlad'ovanie potrieb trhu práce a zručností*²⁰ a závery Rady, ktoré reagujú na toto oznámenie²¹.
21. Oznámenie Komisie *Nové partnerstvo pre modernizáciu univerzít: fórum EÚ pre dialóg medzi univerzitami a podnikmi* z 2. apríla 2009²².
-

²⁰ Dokument 17537/08.

²¹ Prijatie 9. – 10. marca 2009, dokument 6479/09.

²² Dokument 8511/09 – bez toho, aby bola dotknutá pozícia Rady k tomuto zneniu.